

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 46.652/3
VAN 9 JUNI 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 11 mei 2009 door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 17 juni 2009, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers", heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Gelet op de hem toegemeten tijd ⁽¹⁾, het hoge aantal aan een termijn gebonden adviesaanvragen ⁽²⁾ en de bijzondere omvang van het ontwerp, heeft de afdeling Wetgeving zich bovendien noodgedwongen moeten beperken tot een summier onderzoek van het ontwerp. Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt gezegd, mag niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over gezegd kan worden en, indien er wel iets over wordt gezegd, dat er niets meer over te zeggen valt.

*

* *

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de Vlaamse Regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

⁽¹⁾ Er werd slechts een termijnverlenging van een week toegestaan, wat volkomen ontoereikend is om het ontwerp op een verantwoorde wijze te kunnen onderzoeken.

⁽²⁾ Uiteraard kan de kamer zich niet uitsluitend of hoofdzakelijk, ten nadele van andere adviesaanvragers, concentreren op één enkel ontwerp of op de ontwerpen van één enkele minister.

RECHTSGROND

3. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit vormt het basisuitvoeringsbesluit van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 (hierna: Woonzorgdecreet). De veertien bijlagen vormen in wezen elk op zich afzonderlijke besluiten waarin voor elk van de werkvormen de programmatie- en erkenningsnormen en eventueel de subsidiëeringsnormen worden bepaald. Daarenboven bevat het ontwerp wijzigingen aan niet minder dan achtentwintig besluiten en een aantal opheffingsbepalingen.

Het is binnen het toegekende tijdsbestek ondoenlijk om de rechtsgrond voor elk van de bepalingen van het ontworpen besluit en zijn bijlagen te onderzoeken. De Raad van State beperkt zich derhalve tot het maken van de volgende algemene opmerkingen.

3.1. Het ontworpen besluit vindt in de eerste plaats rechtsgrond in diverse bepalingen van het Woonzorgdecreet. De in het veertiende lid van de aanhef opgenomen opsomming van bepalingen van dat decreet is evenwel niet volledig. Zo lijken alvast ook de artikelen 12, tweede lid, 72, eerste lid, en 73, tweede lid, van het Woonzorgdecreet rechtsgrond te bieden voor het ontworpen besluit. De vermelding van de rechtsgronden in het genoemde lid dient bovendien te worden gepreciseerd door in voorkomend geval de onderdelen van de erin vermelde artikelen aan te geven die rechtsgrond bieden voor het ontworpen besluit.

3.2. In de aanhef ontbreken een aantal rechtsgronden die wel worden aangehaald in de door de gemachtigde bezorgde concordantietabel. Dit is het geval met artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (ingeroepen als rechtsgrond voor onder meer artikel 50 van het ontworpen besluit), artikel 19, 3/, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (ingeroepen als rechtsgrond voor artikel 51 van het ontworpen besluit), hoofdstuk II van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering (zonder nadere specificatie ingeroepen als rechtsgrond voor de artikelen 52 en 53 van het ontworpen besluit), het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 (zonder specificatie ⁽³⁾)

⁽³⁾ Het gaat om artikel 7, derde lid, van dat decreet.

ingeroepen als rechtsgrond voor artikel 61 van het ontworpen besluit), artikel 15 van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk, artikel 20 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg, de artikelen 10, 14 en 17 van het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding en, zonder specificatie, het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (ingeroepen als rechtsgrond voor artikel 62 van het ontworpen besluit), artikel 5, §§ 1, 3/, en 2, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap «Vlaamse dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding» (ingeroepen als rechtsgrond voor de artikelen 78 en 79 van het ontworpen besluit), het decreet van 14 juli 1998 houdende de erkenning en subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg en ten slotte het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg en bijstandsverlening (beide zonder specificatie ingeroepen als rechtsgrond voor respectievelijk artikel 80 en de artikelen 82 en 83 van het ontworpen besluit). Zo de genoemde bepalingen effectief rechtsgrond bieden voor het ontworpen besluit, dienen ze te worden vermeld in de aanhef.

3.3. In de aanhef (en in de door de gemachtigde bezorgde concordantietabel) worden een aantal wetten en decreten aangehaald zonder dat wordt gepreciseerd welke bepalingen ervan rechtsgrond bieden voor het ontworpen besluit. Die rechtsgronden dienen te worden gepreciseerd.

3.4. Voor de artikelen 26, 50, 59, 62 en 84, 3/ tot 8/, van het ontworpen besluit, worden in de door de gemachtigde bezorgde concordantietabel de artikelen 5, § 1, en 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 als rechtsgrond ingeroepen, soms, maar niet altijd, in samenhang met andere bepalingen.

Wat betreft de eerstgenoemde bepaling uit de bijzondere wet van 8 augustus 1980 dient evenwel te worden opgemerkt dat een bevoegdheidsverdelend artikel uit een bijzondere wet wel de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap kan gronden, maar geen rechtsgrond kan bieden voor een besluit van de Vlaamse Regering. Wat betreft de laatstgenoemde bepaling uit die bijzondere wet, moet erop worden gewezen dat ze steeds in samenhang moet kunnen worden gelezen met decretale bepalingen die op grond ervan worden uitgevoerd. De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of dit wel altijd het geval is.

3.5. Als rechtsgrond wordt soms ook een beroep gedaan op bepalingen uit wetten. Zulks is slechts mogelijk wanneer het gaat om bepalingen die dateren van vóór de relevante bevoegdheidsoverdracht en die betrekking hebben op aangelegenheden die krachtens die overdracht tot de bevoegdheid van de gemeenschappen (of de gewesten) ⁽⁴⁾ behoren (of om bepalingen die, in hetzelfde geval, nadien bij decreet in de betrokken wet zijn ingevoegd). De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of dit in alle gevallen effectief zo is. Dit is alvast niet zo met de in het achtste lid van de aanhef aangehaalde wet van 10 augustus 2001 betreffende de verzoening van werkgelegenheid en kwaliteit van het leven.

3.6. Voor een aantal bepalingen van het ontworpen besluit lijkt geen rechtsgrond aanwezig te zijn. Onverminderd wat reeds is opgemerkt *sub* 3.4 en 3.5, kan nog, zonder ook maar enige aanspraak te maken op exhaustiviteit, op het volgende worden gewezen.

3.6.1. De artikelen 6 en 7 van het ontworpen besluit vinden volgens de gemachtigde zowel rechtsgrond in artikel 48, tweede lid, van het Woonzorgdecreet, op grond waarvan de Vlaamse Regering aanvullende erkenningsvoorwaarden kan bepalen voor de erin bedoelde voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen, als in de artikelen 6 en 12, § 2, van het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.

Artikel 6 van dat laatste decreet bevat weliswaar een aantal machtigingen aan de Vlaamse Regering, maar geen machtiging om vereisten te bepalen waaraan het kwaliteitssysteem moet voldoen of om minimale kwaliteitseisen te bepalen (die bij artikel 6, laatste lid, van het ontwerp wel het voorwerp uitmaken van een subdelegatie aan "de minister"), noch om het jaarverslag of de kwaliteitsplanning, bedoeld in artikel 7 van het ontwerp, nader te regelen.

Hierover door het bevoegde lid van het auditoraat om nadere toelichting gevraagd, verklaarde de gemachtigde het volgende:

⁽⁴⁾ Sommige van de te wijzigen besluiten vallen effectief onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Wanneer ze niet in afzonderlijke besluiten worden ondergebracht, dient het ontwerp mee te worden voorgedragen en ondertekend door de ervoor bevoegde ministers.

"Artikel 12, § 2, werd mede als rechtsgrond aangegeven omdat de voorgestelde regeling de geleidelijke overgang wil realiseren van de toepassing van het decreet van 29 april 1997 inzake de kwaliteitszorg in de welzijnsvoorzieningen naar de toepassing van het kwaliteitsdecreet van 17 oktober 2003. Volgens eerstgenoemd decreet dienden de bepalingen ervan te worden vertaald in bijkomende erkenningsvoorwaarden (sectorspecifieke minimale kwaliteitseisen) (artikel 7, § 1). Het decreet van 17 oktober 2003 legt daarentegen meer de nadruk op een intern kwaliteitsbeleid dat door de voorziening moet worden gevoerd en dat bestaat uit een kwaliteitsmanagementsysteem en uit een zelfevaluatie. Daarbij wordt terzake dus meer verantwoordelijkheid aan de voorziening gegeven. Met het oog op de zelfevaluatie is het de bedoeling dat de Vlaamse Regering een lijst opstelt van «aspecten van zorg die een bijzondere maatschappelijke waarde hebben» (artikel 6, § 2, van het decreet van 17 oktober 2003). Dergelijke lijst werd echter nog niet opgesteld. Toch is het de bedoeling dat de voorzieningen al een [zelfevaluatie] uitvoeren.

Tevens legt de voorgestelde regeling ook de nadruk op een kwaliteitsplanning die, hoewel ze ongetwijfeld ook onderdeel zal dienen te vormen van een kwaliteitsmanagementsysteem in de zin van het decreet van 17 oktober 2003, in dat decreet niet expliciet wordt genoemd, maar wel in het decreet van 29 april 1997.

Omdat die regeling een geleidelijke overgang inhoudt van het ene decreet naar het andere, is als rechtsgrond ook melding gemaakt van artikel 12, § 2, van het decreet van 17 oktober 2003."

en nog:

"Het decreet van 17 oktober 2003 werd voor de voorzieningen, vermeld in het woonzorgdecreet van 13 maart 2009, niet uitdrukkelijk in werking gesteld, wel impliciet voor de thuiszorgvoorzieningen die door het decreet van 14 juli 1998 houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg gevat zijn.

Wat de huidige thuiszorgvoorzieningen (een dienst voor gezinszorg, een lokaal dienstencentrum, een regionaal dienstencentrum, een dagverzorgingscentrum of een dienst voor oppashulp) betreft, verwijst artikel 2, § 1, 2/, b), van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 1998 houdende regeling van de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg weliswaar naar het decreet van 17 oktober 2003 maar de regeling van dat besluit is daarop niet echt afgestemd (geen zelfevaluatie, behoud van de sectorspecifieke minimale kwaliteitseisen [ter] uitvoering van het decreet van 29 april 1997: zie ministerieel besluit van 30 november 1999 inzake de kwaliteitszorg in de diensten voor gezinszorg, ministerieel besluit van 10 december 2001 inzake kwaliteitszorg in de rusthuizen, centra voor dagverzorging, centra voor kortverblijf, serviceflats en woningcomplexen met dienstverlening en ministerieel besluit van 22 maart 2002 betreffende kwaliteitszorg in lokale dienstencentra, in de regionale dienstencentra en in de diensten voor oppashulp).

.../...

Wat de huidige centra voor algemeen welzijnswerk in het kader van de ziekenfondsen (de toekomstige diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds) betreft, verwijst artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2001 ter uitvoering van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk steeds naar het decreet van 29 april 1997.

Voor de huidige ouderenvoorzieningen (rusthuizen, serviceflatgebouwen en woningcomplexen met dienstverlening) werd het decreet van 17 oktober 2003 niet in werking gesteld (kwaliteitsnormen voor die voorzieningen liggen thans vervat in artikel 1, 2 en 4 van het BVR van 17 juli 1985 tot vaststelling van de normen waaraan een serviceflatgebouw, een woningcomplex met dienstverlening of een rusthuis moet voldoen om voor erkenning in aanmerking te komen.

Voor de centra voor kortverblijf geldt de regeling die vervat ligt in het BVR van 12 december 2008 houdende uitvoering van het decreet van 13 juli 2007 houdende wijziging van de decreten inzake voorzieningen voor bejaarden, gecoördineerd op 18 december 1991, en houdende wijziging van het decreet van 14 juli 1998 houdende de erkenning en subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg. De regeling van artikel 6, C, 2/, van dat besluit refereert impliciet aan het decreet van 29 april 1997."

Krachtens artikel 88 van het besluit dat thans in ontwerpvorm voorligt, treedt het decreet van 17 oktober 2003 in werking op 1 juli 2009. Het is niet in overeenstemming met dat decreet om het, enerzijds, in werking te laten treden voor de woonzorgvoorzieningen en, anderzijds, het systeem van intern kwaliteitsbeleid, zoals uitgetekend in dat decreet, niet geheel van toepassing te laten zijn door, op grond van de machtiging uit het Woonzorgdecreet om aanvullende erkenningsvoorwaarden te bepalen, toch nog regels (met subdelegatie aan de minister om die regels nader uit te werken) uit het vroegere decreet van 29 april 1997 inzake de kwaliteitszorg in de welzijnsvoorzieningen (en eventueel het decreet van 25 februari 1997 betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen) te behouden. Dat zulks mogelijk zou zijn op grond van artikel 12, § 2, van het decreet van 17 oktober 2003, kan niet worden aangenomen nu op geen enkele wijze wordt voorzien in overgangsmaatregelen (die per definitie uitdovend zijn).

De artikelen 6 en 7 van het ontworpen besluit ontberen in hun huidige vorm rechtsgrond en dienen in overeenstemming te worden gebracht met het decreet van 17 oktober 2003.

3.6.2. In artikel 8 van het ontworpen besluit wordt bepaald dat de administrateur-generaal ⁽⁵⁾ op het voldoende gemotiveerde verzoek van de betrokken woonzorgvoorziening of vereniging, afwijkingen kan toestaan op de specifieke erkenningsvoorwaarden die ervoor vermeld zijn in de bijlagen I tot XIII erbij. In deze mogelijkheid tot afwijking wordt evenwel niet voorzien bij artikel 48, tweede lid, van het Woonzorgdecreet. Weliswaar houdt de bevoegdheid om erkenningsvoorwaarden te bepalen in dat erop uitzonderingen kunnen worden gemaakt, maar zulks dient dan te gebeuren op grond van algemene criteria. De machtiging aan de administrateur-generaal is te dezen evenwel dermate algemeen dat erdoor de specifieke erkenningsvoorwaarden in feite worden uitgehold. Er wordt immers in het geheel niet aangegeven op basis van welke criteria de administrateur-generaal de afwijkingen kan toestaan. Overeenkomstig het vertrouwensbeginsel, dat een beginsel van behoorlijk bestuur is, moet de burger overigens kunnen betrouwen op een vaste gedragslijn van de overheid ⁽⁶⁾. Voor zover van toepassing, kan in dat verband overigens ook worden verwezen naar artikel 10 van richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (hierna: dienstenrichtlijn), waarin het belang van transparante en niet arbitraire criteria wordt onderlijnd.

3.6.3. Bij artikel 25 van het ontworpen besluit wordt een wijziging aangebracht in de regeling betreffende de Hoge Raad voor thuisverzorging. Er dient evenwel te worden opgemerkt dat er voor de oprichting van die raad geen rechtsgrond voorhanden was: op artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kon terzake geen beroep worden gedaan aangezien het genoemde adviesorgaan is samengesteld uit personen die niet behoren tot de administratie van de Vlaamse Gemeenschap, zodat een specifieke decretale machtiging is vereist.

3.6.4. In artikel 4, D, van bijlage VIII bij het ontworpen besluit worden voorwaarden bepaald in hoofde van gastgezinnen. Geen enkel artikel of onderdeel ervan uit het Woonzorgdecreet laat de Vlaamse Regering toe om rechtstreeks verplichtingen op te leggen aan de in de genoemde bepaling bedoelde gastgezinnen. Die bepaling zou wel

⁽⁵⁾ Luidens artikel 1, 7/, van het ontwerp gaat het om het hoofd van het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid.

⁽⁶⁾ Zie bijvoorbeeld R.v.St., nr. 32.893, 28 juni 1989, Eeckhout.

kunnen worden geherformuleerd in die zin dat de dienst voor gastopvang dient te werken met gastgezinnen die voldoen aan de erin opgesomde voorwaarden.

4. Uit wat voorafgaat moge blijken dat het ontworpen besluit tal van vragen op het vlak van zijn rechtsgrond doet rijzen. Gelet op de *sub* 1 aangehaalde omstandigheden staat het de stellers ervan om zelf het ontwerp op dit vlak te herbekijken.

VORMVEREISTEN

5. Sommige bepalingen van het ontwerp hebben betrekking op de registratie en de verwerking van persoonsgegevens in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (bijvoorbeeld bijlage I, artikel 5, en bijlage IV, artikel 3, A, 1/ en 2/).

Het verdient aanbeveling hieromtrent het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in te winnen, met toepassing van artikel 29, § 1, van de wet van 8 december 1992.

Mochten ten gevolge van dat advies wijzigingen aan het ontwerp worden aangebracht, dienen die wijzigingen nog wel om advies aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, te worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

6.1. Bij het Woonzorgdecreet wordt een verplichte erkenning ingesteld voor bepaalde van de erin bedoelde voorzieningen. Zoals de algemene vergadering van de Raad van State, afdeling Wetgeving, er in haar advies 45.609/AG van 3 februari 2009 heeft op gewezen, is het niet uitgesloten dat, althans wat bepaalde voorzieningen betreft,

zulk een erkenningsregime kan worden beschouwd als een vergunningsstelsel in de zin van de dienstenrichtlijn ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾.

Al kan het beginsel van het erkenningsvereiste thans niet meer worden getoetst gelet op zijn decretale oorsprong, dient toch te worden gewezen op de bij artikel 39, lid 1, van de dienstenrichtlijn opgelegde verplichting om de Europese Commissie te rapporteren over de vergunningsstelsels en de in het raam daarvan gestelde eisen, en op aan het in het raam hiervan vereiste onderzoek van de interne regelgeving (zie considerans 74 van die richtlijn).

In de mate dat de dienstenrichtlijn effectief van toepassing is op bepaalde bij het ontwerp bedoelde voorzieningen (wat kan afhangen van de feitelijke toestand inzake de woonzorgvoorzieningen in de Vlaamse Gemeenschap), en kan worden aangetoond dat is voldaan aan de bij artikel 9 van de dienstenrichtlijn gestelde voorwaarden opdat een vergunningsstelsel kan worden ingevoerd, dient bovendien te worden nagegaan of de erkenningsvoorwaarden in overeenstemming zijn met de bij die richtlijn gestelde vereisten.

Te dien aanzien kan worden verwezen naar het reeds genoemde advies 45.609/AG, waarin het volgende wordt opgemerkt:

"1. Toujours au cas où le législateur décréterait pour le maintien d'un régime d'autorisation, il doit prendre en considération l'article 10 de la directive 2006/123/CE, qui dispose:

«Conditions d'octroi de l'autorisation

⁽⁷⁾ Advies 45.609/AG van 3 februari 2009 over een voorontwerp van decreet van het Waalse Gewest "relatif à l'hébergement et à l'accueil des personnes âgées", opmerkingen 3.1 tot 6 (*Parl. St.*, W. Parl., 2008-2009, nr. 971/1, blz. 30-37).

⁽⁸⁾ Weliswaar dient de dienstenrichtlijn, die in werking is getreden op 28 december 2006, slechts te worden omgezet in het interne recht uiterlijk 27 december 2009 (artikelen 44, lid 1, en 45 ervan), maar ondertussen moeten de lidstaten zich, overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie, op grond van het EG-Verdrag en de dienstenrichtlijn zelf, ervan onthouden bepalingen te nemen die van aard zijn het met de dienstenrichtlijn beoogde resultaat in het gedrang te brengen. Overigens dienen sommige bepalingen van de dienstenrichtlijn, met name artikel 15, leden 3, 6 en 7, betreffende de aan evaluatie onderworpen eisen, reeds vanaf de inwerkingtreding van die richtlijn door de lidstaten te worden nageleefd.

1. Les régimes d'autorisation doivent reposer sur des critères qui encadrent l'exercice du pouvoir d'appréciation des autorités compétentes afin que celui-ci ne soit pas utilisé de manière arbitraire.

2. Les critères visés au paragraphe 1 sont:

- a) non discriminatoires;
 - b) justifiés par une raison impérieuse d'intérêt général;
 - c) proportionnels à cet objectif d'intérêt général;
 - d) clairs et non ambigus;
 - e) objectifs;
 - f) rendus publics à l'avance;
 - g) transparents et accessibles
- (...)».

L'auteur de l'avant-projet de décret doit donc réexaminer l'ensemble du texte en projet afin de vérifier que chaque condition qui est imposée est notamment, d'une part, justifiée par une raison impérieuse d'intérêt général et, d'autre part, proportionnelle à cet objectif.

2. L'attention de l'auteur de l'avant-projet de décret est également attirée sur ce que, à partir du 28 décembre 2006, les États membres ne peuvent plus, dans une nouvelle réglementation qu'ils adoptent, subordonner l'accès à une activité de service ou son exercice au respect des exigences énumérées à l'article 15, paragraphe 3, de la directive 2006/123/CE ⁽⁹⁾, que si ces exigences sont conformes aux conditions fixées par le paragraphe 3 du même article, à savoir qu'elles sont non-discriminatoires, justifiées par une raison impérieuse d'intérêt général et proportionnées ⁽¹⁰⁾.

De Raad van State beschikt over onvoldoende concrete en feitelijke gegevens en over onvoldoende tijd om te oordelen of alle erkenningsnormen aan deze vereisten voldoen. Hoewel de ontworpen normen op het eerste gezicht niet onredelijk zijn, doen de stellers van het ontwerp er goed aan om de erkenningsnormen te onderzoeken in

⁽⁹⁾ Voetnoot 55 uit het geciteerde advies: Dont, notamment, la limitation du nombre d'opérateurs économiques autorisés à s'établir.

⁽¹⁰⁾ Voetnoot 56 uit het geciteerde advies: Sur l'obligation de justifier également ces exigences dans le rapport d'évaluation prévu à l'article 39, paragraphe 1, de la directive, ainsi que sur l'obligation de notifier à la Commission toute nouvelle disposition législative, réglementaire ou administrative adoptée depuis le 28 décembre 2006 et qui prévoirait de telles exigences, ainsi que les raisons qui se rapportent à ces exigences, voir l'article 15, paragraphes 6 et 7, de la directive 2006/123/CE.

het licht van artikel 10 van de dienstenrichtlijn en ze desgevallend aan te melden bij de Europese Commissie.

Tenslotte dienen de stellers van het ontwerp zekerheidshalve ook na te gaan of voldaan is aan de artikelen 14 en 15 van de dienstenrichtlijn. In de mate dat het ontwerp nieuwe "aan evaluatie onderworpen eisen" in de zin van artikel 15, lid 2, van de dienstenrichtlijn zou bevatten, moeten deze verantwoord kunnen worden op grond van artikel 15, lid 3, van de dienstenrichtlijn en, in overeenstemming met artikel 15, lid 7, ervan, worden aangemeld bij de Europese Commissie. Daarover zal ook moeten worden gerapporteerd aan de Europese Commissie.

Indien de dienstenrichtlijn niet van toepassing is, moet bovendien volgende opmerking uit advies 45.609/AG in herinnering gebracht worden:

"4. Il convient, en outre, de rappeler que, même s'agissant des établissements pour personnes âgées qui bénéficieraient de l'une des deux exceptions qui viennent d'être examinées et qui, dès lors, ne seraient pas soumis à la directive 2006/123/CE, il n'en demeure pas moins, comme l'a encore observé récemment la section de législation ⁽¹¹⁾, qu'un régime d'agrément a nécessairement pour effet de restreindre diverses libertés, notamment la liberté d'établissement et la liberté de prestation des services, consacrées par les articles 43 et 49 CE, ainsi que par l'article 6, § 1er, VI, alinéa 3, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles et par la

⁽¹¹⁾ Voetnoot 29 uit het geciteerde advies: Voir en ce sens, notamment, l'avis 45.057/4, donné le 17 septembre 2008, sur un avant-projet devenu le décret du 20 novembre 2008 relatif à l'organisation du transport médico-sanitaire, *Doc. parl.*, Parl. wall., 2008-2009, n° 852/1 (observation 1 sous l'article 6, § 1er et les références citées). Voir également le Manuel - Directive services" dans lequel il est précisé que:

"Il y a également lieu de souligner que les matières qui sont exclues du champ d'application de la directive "services" restent pleinement couvertes par le traité CE. Les services exclus demeurent donc, bien évidemment, couverts par la liberté d'établissement et la libre prestation de services. Le droit national régissant ces activités de services doit être conforme aux articles 43 et 49 du traité CE et les principes développés par la Cour de justice des Communautés européennes (ci-après dénommée Cour de justice) sur la base de l'application de ces articles doivent être respectés. Il appartient aux États membres de veiller à ce que leur législation soit conforme au traité CE, tel qu'interprété par la Cour de justice. La Commission continuera à exercer son rôle de gardienne du traité CE et prêter assistance aux États membres dans cette tâche." (p. 9, n° 1.1.). Cette exigence est encore rappelée à diverses reprises dans le Manuel (voir, notamment, p. 12 - n° 2.1.2.; p. 39 - n° 6.2.; p. 43 - n° 6.2.4.; p. 49 - n° 6.3.4.; p. 56 - n° 7.1.3.3. et p. 58 - n° 7.1.4.).

Voir également la réponse donnée le 6 octobre 2008 par le Commissaire Mc Creavy au nom de la Commission à la question écrite posée le 9 juin 2008 par le député européen Pierre Pribetich (E-3222/08), <http://www.europarl.europa.eu>.

liberté du commerce et de l'industrie, qui s'impose à la Région wallonne en vertu de la disposition précitée de la loi spéciale du 8 août 1980. Le législateur décretaal doit dès lors, en tout état de cause, être en mesure d'établir que la réglementation qu'il entend appliquer est compatible, notamment, avec l'article 43 CE, tel qu'il est interprété par la Cour de justice.

A moins que l'ensemble des établissements concernés par l'avant-projet de décret puissent être considérés comme n'étant pas non plus des «services» au sens de l'article 50 CE ⁽¹²⁾, il s'ensuit qu'il y aura lieu d'être à même d'établir que les restrictions envisagées en matière d'ouverture et d'exploitation d'établissements pour personnes âgées et de complexes résidentiels pour personnes âgées sont objectivement et raisonnablement justifiées par des raisons impérieuses d'intérêt général au sens de la jurisprudence de la Cour de justice, en ce compris, compte tenu de la matière concernée, des raisons de santé publique ⁽¹³⁾, qu'elles sont propres à garantir la réalisation des objectifs qu'elles poursuivent et qu'elles ne sont pas disproportionnées par rapport à l'objectif poursuivi ^{(14) (15)}."

6.2. Ook wanneer de erkenning niet verplicht is en er enkel een plicht tot aanmelding is, zoals voor de thuiszorgvoorzieningen, is het niet geheel uitgesloten dat rekening moet worden gehouden met de dienstenrichtlijn.

Wanneer het effectief zou gaan om "diensten" in de zin van die richtlijn, moet worden onderzocht of ze niet onder het toepassingsgebied vallen van artikel 2, lid 2), j), ervan. Krachtens die laatste bepaling vallen "sociale diensten betreffende sociale huisvesting, kinderopvang en ondersteuning van gezinnen of personen in permanente of tijdelijke nood, die worden verleend door de staat, door dienstverrichters die hiervoor een opdracht hebben of een mandaat gekregen van de staat, of door liefdadigheidsinstellingen die als zodanig door de staat zijn erkend" niet onder het toepassingsgebied van de dienstenrichtlijn. In het *Handboek voor de implementatie van de Dienstenrichtlijn* wordt evenwel vooropgesteld dat particuliere thuiszorgdiensten niet van de dienstenrichtlijn

⁽¹²⁾ Voetnoot 30 uit het geciteerde advies: Hypothèse qui paraît cependant peu probable au regard de ce qui a été exposé plus avant dans l'avis.

⁽¹³⁾ Voetnoot 31 uit het geciteerde advies: Voir les articles 46 et 55 CE.

⁽¹⁴⁾ Voetnoot 32 uit het geciteerde advies: Voir, notamment: C.J.C.E., arrêt du 4 juillet 2000, Haim, aff. C-424/97, Rec., p. I-5123, point 57; C.J.C.E., arrêt du 17 octobre 2002, Payroll, aff. C-79/01, Rec., p. I-8923, point 26; C.J.C.E., arrêt du 5 octobre 2004, CaixaBank France, aff. C-442/02, Rec., p. I-8961, point 11.

⁽¹⁵⁾ Voetnoot 33 uit het geciteerde advies: Pour un précédent mettant en évidence la nécessité d'un double examen sous l'angle de la directive 2006/123/CE, d'une part, et des articles 43 et suivants, ainsi que 49 et suivants CE, d'autre part, voir, notamment, l'avis 43.646/2, donné le 24 octobre 2007, sur un avant-projet de décret de la Région wallonne "modifiant le décret du 13 mars 2003 relatif à l'agrément des agences de placement".

uitgesloten zijn. In het eerder genoemde advies 45.609/AG wordt voorts met verwijzing naar het antwoord van de Commissie op een haar door een Europees parlementslid gestelde vraag gewezen op de restrictieve wijze waarop de begrippen "opdracht" en "mandaat" in artikel 2, lid 2), j), van de dienstenrichtlijn moeten worden geïnterpreteerd.

In de hypothese dat de genoemde voorzieningen als "diensten" in de zin van de dienstenrichtlijn zouden kunnen worden beschouwd en er niet van uitgesloten zouden zijn op grond van artikel 2, lid 2, ervan, kan het te hunnen aanzien bij het Woonzorgdecreet ingestelde erkenningsregime niet als een vergunningsstelsel worden beschouwd in de zin van artikel 4, 6), van de dienstenrichtlijn, en dient dat regime derhalve niet aan de hoofdstukken III en IV van die richtlijn te worden getoetst. De reden hiervoor is dat het Woonzorgdecreet voor thuiszorgvoorzieningen geen verplichte voorafgaande erkenning vereist, terwijl alleen een verplichte erkenning als een vergunning in de zin van de dienstenrichtlijn moet worden beschouwd.

Men zal er in de zo-even vermelde hypothese evenwel acht moeten op slaan dat in zoverre bij het Woonzorgdecreet voor de thuiszorgvoorzieningen een aanmeldingsplicht wordt opgelegd, een dergelijke aanmelding moet worden beschouwd als vallende onder de "procedures en formaliteiten die van toepassing zijn voor de toegang tot en de uitoefening van dienstenactiviteiten", die aan de bepalingen van hoofdstuk II van de dienstenrichtlijn onderworpen zijn. De bepalingen van dit hoofdstuk betreffende de vereenvoudiging van de administratie, de invoering van de "één loket formule", en betreffende de elektronische communicatie zijn dan derhalve van toepassing en dienen in het interne recht te worden omgezet.

7. In de bijlagen bij het om advies voorgelegde ontwerp van besluit worden op diverse plaatsen diplomavereisten opgelegd aan het begeleidend of omkaderend personeel als onderdeel van de opgelegde erkenningsvoorwaarden (bijvoorbeeld bijlage I, hoofdstuk III, artikel 4, B, 2/; bijlage II, hoofdstuk III, artikel 3, B, 2/). Soms, maar niet steeds, wordt daarbij ook verwezen naar buitenlandse studiebewijzen voor zover zij door het Vlaams Ministerie van Onderwijs gelijkwaardig worden verklaard met een Vlaams studiebewijs. Elders wordt verwezen naar een diploma, getuigenschrift of brevet dat de betrokkene toelaat de geviseerde beroepsbekwaamheid in België uit te oefenen (bijvoorbeeld bijlage IV, hoofdstuk III, artikel 3, B, 1/).

In dat verband dient erop te worden gewezen dat de ontworpen regeling, gelet op de artikelen 39 en volgende van het EG-Verdrag, eraan niet in de weg mag staan dat ook de tewerkstelling van onderdanen van andere lidstaten van de Europese Unie (of ermee gelijkgestelde personen) leidt tot het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden, en daarbij rekening wordt gehouden met alle diploma's, certificaten en andere titels, alsmede met de relevante ervaring van de betrokkene, door uit deze titels blijkende bekwaamheden en de ervaring te vergelijken met de in de nationale wettelijke regeling verlangde kennis en kwalificaties ⁽¹⁶⁾. Dit impliceert dat, wanneer uit een vergelijkend onderzoek van de diploma's blijkt dat de daaruit blijkende kennis en bekwaamheden slechts gedeeltelijk overeenstemmen, de betrokkene de gelegenheid moet krijgen te bewijzen dat hij de ontbrekende kennis en bekwaamheden heeft verworven. Het ontwerp dient te worden aangevuld teneinde hiermee rekening te houden.

Voor wat betreft houders van een diploma dat is toegekend door de Franse of de Duitstalige Gemeenschap, dient bovendien in een equivalentie te worden voorzien alsmede, facultatief ⁽¹⁷⁾, ten aanzien van onderdanen uit derde landen.

Een formeel onderscheid tussen een bepaling inzake de vergelijking van bekwaamheden (voor burgers uit andere EU-landen of ermee gelijkgestelde personen) en een bepaling inzake de beoordeling van de gelijkwaardigheid van de diploma's en getuigschriften (internrechtelijk en facultatief voor burgers uit andere landen dan EU-landen) is evenwel niet verplicht. Indien de stellers van het ontwerp dat wensen, kunnen alle hypothesen worden omvat door een bepaling op grond waarvan aan de erkenningsvoorwaarde wordt voldaan indien uit een vergelijking van de bekwaamheden van het personeel die blijken uit de diploma's, certificaten en andere titels en de relevante ervaring waarover het beschikt met de bij het ontwerp vereiste diploma's, getuigschriften of opleidingen, blijkt dat het personeel aan de voorwaarden voldoet.

Voorts valt het niet geheel uit te sluiten dat richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties van toepassing zou kunnen zijn. In dat geval moeten de nodige omzettingsmaatregelen genomen worden. Gelet op de bestaande onzekerheid terzake,

⁽¹⁶⁾ H.v.J., 22 januari 2002, nr. C-31/00, DREESSEN, met verdere verwijzingen.

⁽¹⁷⁾ Tenzij er terzake specifieke verplichtingen zouden voortvloeien uit met die landen gesloten verdragen.

verdient het aanbeveling omtrent deze problematiek het advies in het winnen van de bevoegde diensten van de Europese Commissie.

8. Het ontwerp bevat tal van delegaties aan "de minister". Gelet op de in artikel 1, 6/, van het ontwerp voorkomende definitie gaat het om de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, of om de Vlaamse minister, bevoegd voor het gezondheidsbeleid. Gelet op deze definitie wordt onduidelijkheid geschapen over welke minister telkens *in concreto* dient op te treden. De in artikel 1, 6/, opgenomen definitie kan derhalve niet behouden blijven, wat noodzaakt tot een herschrijving van de bepalingen waarin de genoemde delegaties voorkomen.

9. Nog met betrekking tot de *sub* 8 vermelde delegaties, dient erop te worden gewezen dat in zoverre ze niet als van bijkomstige of detailmatige aard kunnen worden beschouwd, ze niet in overeenstemming zijn met de beginselen inzake delegaties aan een minister. De aangelegenheden waarop zulke delegaties betrekking hebben, dienen in het ontwerp zelf te worden geregeld, ofwel dient, zo dit mogelijk is, de delegatie aan de minister aan duidelijke criteria te worden gebonden.

Het ontwerp dient wat dit betreft te worden herbekeken.

10. In de bepalingen van de bijlagen bij het ontwerp die betrekking hebben op de subsidiëring worden soms bedragen bepaald van de tussen de voorzieningen te verdelen budgetten of worden bedragen bepaald op basis waarvan de subsidies zullen worden berekend.

Het komt gelet op artikel 175, tweede lid, van de Grondwet, de decreetgever, en niet de Vlaamse Regering, toe om in de algemene uitgavenbegroting te bepalen in hoeveel kredieten er voor de onderscheiden subsidies worden voorzien. De bedragen die in het ontwerp worden vermeld, kunnen de decreetgever derhalve geenszins binden. Het nut om die bedragen in het ontwerp op te nemen, is derhalve relatief.

11. In het ontwerp worden soms bepalingen hernomen die reeds voorkomen in het Woonzorgdecreet. Om te vermijden dat de indruk ontstaat dat deze bepalingen door

.../...

de Vlaamse Regering worden vastgesteld en ook zouden kunnen worden gewijzigd, dient minstens te worden verwezen naar de betrokken decreetsbepaling ("overeenkomstig"). In een aantal gevallen, namelijk wanneer de overname niet noodzakelijk is omwille van de duidelijkheid of voor de leesbaarheid van de ontworpen regeling, worden de betrokken bepalingen beter weggelaten.

Ook op dit vlak dient het ontwerp aan een nieuw onderzoek te worden onderworpen.

12. Het is weinig zinvol dat de Vlaamse Regering zichzelf een machtiging toekent. Bepalingen als voorkomende in artikel 4, A, 9/, laatste zin, en 10/, laatste zin, van bijlage I bij het ontwerp dienen derhalve te worden weggelaten.

13. Bij sommige "overgangsbepalingen" wordt ten voordele van reeds erkende of gesubsidieerde voorzieningen een regeling ingesteld die soepeler is dan de in te voeren regeling, zonder dat er een begrenzing is in de tijd. Zulks is moeilijk te verenigen met het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie aangezien voor die voorzieningen permanent soepeler normen blijven gelden dan voor voorzieningen die zich, na de inwerkingtreding van het besluit dat thans in ontwerpvorm voorligt, voor het eerst willen laten erkennen of subsidiëring aanvragen.

Om in overeenstemming te zijn met het genoemde beginsel, dient een termijn te worden bepaald waarbinnen de betrokken voorzieningen zich dienen te conformeren aan de nieuwe regeling.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Aanhef

14. Conform hetgeen werd opgemerkt omtrent de rechtsgrond voor het ontworpen besluit, dient aan de aanhef een verwijzing te worden toegevoegd naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dient de aanhef te worden aangevuld gelet op opmerking 3.2, dienen verwijzingen naar wetten die omwille van de *sub* 3.5 aangehaalde reden geen rechtsgrond kunnen bieden

.../...

voor het ontworpen besluit te worden weggelaten, dient de rechtsgrond op verschillende plaatsen te worden gespecificeerd en dient het huidige veertiende lid van de aanhef te worden aangevuld.

Artikel 1

15. De definitie van het begrip "ouderenvoorziening" in artikel 1, 2/, van het ontwerp wijkt af van de definitie van hetzelfde begrip in artikel 2, 21/, van het Woonzorgdecreet. Zo men het nodig acht de definitie van dit begrip te hernemen in het ontwerp, dient zulks letterlijk te gebeuren en met aanduiding van de decretale oorsprong ervan ("overeenkomstig").

16. In artikel 1, 3/, van het ontwerp wordt de term "woonzorgvoorziening" gedefinieerd als een "thuiszorgvoorziening of een ouderenvoorziening", terwijl in artikel 1, 12/, van het Woonzorgdecreet het de term "voorziening" is die op dezelfde wijze wordt gedefinieerd. Omwille van de rechtszekerheid dienen evenwel uniforme begrippen te worden gebruikt.

17. Met betrekking tot artikel 1, 6/, van het ontwerp wordt verwezen naar opmerking 8.

Artikel 19

18. Hoewel een opschrift niet normatief is, verdient het omwille van de duidelijkheid aanbeveling om ook in het opschrift van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 1985 tot vaststelling van de normen waaraan een serviceflatgebouw, een woningcomplex met dienstverlening of een rusthuis moet voldoen om voor erkenning in aanmerking te komen, het woord "rusthuis" te schrappen.

Artikel 83

19. Het is niet artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009 tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverzekering in de thuiszorg dat moet worden gewijzigd, maar wel artikel 6, 1/, ervan. Artikel 83 van het ontwerp dient gelet hierop te worden aangepast.

Bijlage V - artikel 7

20. Door het bevoegde lid van het auditoraat gevraagd of artikel 7, derde lid, van bijlage V bij het ontwerp een nieuwe regel betreft (waaraan dan terugwerkende kracht wordt verleend), dan wel of het gaat om de bevestiging van een regel die reeds vanaf 1 januari 1998 gold, antwoordde de gemachtigde wat volgt:

"Die regeling is overgenomen uit artikel 22 van het BVR van 12 oktober 2001 ter uitvoering van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk, dat bepaalt:

«Als de resultatenrekening van een centrum een bepaald jaar een batig saldo vertoont, moet het centrum hiermee reserves opbouwen. Die reserves moeten worden aangewend om uitgaven te financieren die bijdragen tot de realisatie van de taken van het centrum.

De concrete aanwending ervan wordt door de administratie nagegaan in het kader van het toezicht, bedoeld in artikel 31, Reserves, opgebouwd na 1 januari 1998 die op het ogenblik van het afsluiten van het boekjaar meer bedragen dan de jaarlijkse subsidie-enveloppe, bedoeld in artikel 20, § 1, artikel 35, § 1, of artikel 35, § 10, worden ten belope van het bedrag dat de jaarlijkse subsidie-enveloppe overschrijdt, teruggestort aan de Vlaamse Gemeenschap.»"

Gelet hierop dient het genoemde artikel 7, derde lid, van het ontwerp niet te gelden voor het verleden. De passus ", opgebouwd na 1 januari 1998," kan erin dus vervallen.

Bijlage VI - artikel 5

21. In artikel 5, A, 11/, van bijlage VI bij het ontwerp wordt bepaald dat als de minister nadere regels vastlegt voor de activiteiten vermeld in 1/ tot 10/ (van artikel 5, A), het betrokken lokale dienstencentrum die regels naleeft. In de laatstgenoemde bepalingen wordt evenwel geen delegatie verleend aan de bevoegde minister, zodat het genoemde

.../...

artikel 5, A, 11/, niet alleen overbodig, maar ook doelloos is ⁽¹⁸⁾. In geen geval mag die laatste bepaling in die zin worden geïnterpreteerd dat ze een algemene delegatie zou inhouden aan de bevoegde minister om nadere regels vast te stellen betreffende de betrokken aangelegenheden: zoals reeds werd opgemerkt (zie opmerking 9), dienen delegaties aan ministers beperkt te blijven tot aangelegenheden van bijkomstige of detailmatige aard.

Een gedeeltelijk gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van artikel 5, A, 11/, van bijlage VII bij het ontwerp (zij het dat in artikel 5, A, 3/, en 9/, ervan wel punctuele delegaties aan de minister zijn vervat).

Bijlage IX - artikel 39

22. Met betrekking tot artikel 39 van bijlage IX bij het ontwerp verklaarde de gemachtigde wat volgt:

"Volgens het thans geldende artikel 11, § 3, van het BVR van 18 december 1998 houdende de erkenning en de subsidiëring van verenigingen en welzijnsvoorzieningen in de thuiszorg kunnen dagverzorgingscentra die een erkenning hebben aangevraagd, maar die eerst nog infrastructuurwerkzaamheden moeten uitvoeren alvorens de erkenning kan worden verleend, een opschorting van de behandeling van de erkenningsaanvraag bekomen. Dat systeem van opschorting werd ingevoerd omdat voor thuiszorgvoorzieningen, anders dan voor ouderenvoorzieningen, geen voorafgaande vergunning bestond.

Door artikel 14 van het ontwerp BVR tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen, waarover de Raad van State op 19 mei 2009 advies 46.515/3 heeft gegeven, wordt voor de dagverzorgingscentra de opschorting van de behandeling van de erkenningsaanvraag met een voorafgaande vergunning gelijkgesteld.

Het is de bedoeling dat dagverzorgingscentra waarvoor een erkenning werd aangevraagd en waarvoor met het oog op de erkenning eerst nog infrastructuurwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd, een (nieuwe) aanvraag voor een voorafgaande vergunning indienen, als over hun hangende erkenningsaanvraag nog geen beslissing tot opschorting van de behandeling ervan werd genomen.

Zodoende zullen ten aanzien van die dagverzorgingscentra de nieuwe regels met betrekking tot de voorafgaande vergunning en de erkenning integraal van toepassing zijn. Deze regeling is voorgesteld uit praktische overwegingen en treft

⁽¹⁸⁾ Ministers beschikken immers ook niet over een algemene uitvoeringsbevoegdheid.

aanvragen waarover nog geen uitspraak is gedaan of ze passen binnen de programmatie."

De vraag rijst evenwel of erin niet dient te worden voorzien dat de aanvrager op de hoogte wordt gebracht van het verval van zijn aanvraag tot erkenning en van de noodzaak om een nieuwe aanvraag in te dienen.

Bijlage XII - artikel 6

23. Wat betreft artikel 6, 1/ en 2/, van bijlage XII bij het ontwerp wordt verwezen naar opmerking 9 van advies 45.217/3 van 4 november 2008 bij het voorontwerp van decreet dat heeft geleid tot het Woonzorgdecreet ⁽¹⁹⁾.

Bijlage XII - artikel 46

24. Luidens artikel 46 van bijlage XII bij het ontwerp dient de infrastructuur van het woonzorgcentrum onder meer toe te laten dat de "minimale" privacy van elke bewoner is gewaarborgd. Die bepaling schept verwarring omdat het recht op privacy uiteraard op het geheel van de privacy slaat, en niet op het minimum ervan, al zijn bepaalde beperkingen mogelijk in zoverre ze redelijk verantwoord zijn en evenredig met de nagestreefde doelstelling ervan.

⁽¹⁹⁾ *Parl. St.*, VI. Parl., 2008-2009, nr. 1975/1, p. 138-141.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN, P. BARRA,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

De verslagen werden uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, eerste auditeur, en de H. F. VANNESTE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

J. SMETS